

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2005. március 2.)

a 95/53/EK tanácsi rendelettel összhangban a takarmányozás 2005. évi hatósági ellenőrzésére irányuló koordinált programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/187/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a takarmányozás hatósági ellenőrzésének megszervezésére irányadó elvek megállapításáról szóló, 1995. október 25-i 95/53/EK tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 22. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) 2004-ben a tagállamok meghatároztak egyes problémákat, amelyek megoldása a 2005-ben végrehajtandó koordinált ellenőrzési program keretében történik.

(2) Bár a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról szóló, 2002. május 7-i 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ meghatározza a takarmányokban maximálisan megengedett aflatoxin B₁ tartalmat, nincsen hatályos közösségi szabályozás más mycotoxinok, mint például az ochratoxin A, a zearalenon, a deoxynivalenol és a fumonizinek vonatkozásában. A mycotoxinok jelenlétére utaló információk véletlenszerű mintavételen alapuló összegyűjtése jól hasznosítható adatokat biztosítana a helyzet értékeléséhez és a vonatkozó jogszabályok továbbfejlesztéséhez. Továbbá egyes takarmány-alapanyagok, mint a gabona és az olajos magvak halmo-

zottan ki vannak téve az aratásból, raktározásból és szállításból eredő mycotoxin-szennyezésnek. Mivel a mycotoxin-koncentráció mértéke évről évre változik, ajánlatos az egymást követő évek adatainak összegyűjtése valamennyi említett mycotoxin vonatkozásában.

(3) A kokcidiosztatikumon és hisztomonosztaikumokon kívüli antibiotikumok csak 2005. december 31-ig hozhatók forgalomba és használhatók fel takarmány-adalékanyagként. Az antibiotikumok és a kokcidiosztatikumok jelenlétének olyan takarmányokban való kimutatására, amelyekben azok használata nem megengedett, elvégzett korábbi ellenőrzések eredményei bizonyítják, hogy a tilalmat továbbra is megszegik. Az ilyen eredmények gyakorisága és a terület érzékenysége igazolják az ellenőrzések folytatását.

(4) Fontos az állati eredetű alapanyagok takarmányozási célú felhasználására vonatkozó tilalom hatékony kikényszerítése, összhangban a vonatkozó közösségi szabályozással.

(5) Ajánlatos biztosítani, hogy a réz és cink nyomelemek szintje a kevert sertéstakarmányokban ne haladja meg a nyomelemek csoportjába tartozó számos takarmány-adalékanyag engedélyezési feltételeinek módosításáról szóló, 2003. július 25-i 1334/2003/EK bizottsági rendeletben⁽³⁾ meghatározott maximális szintet.

(6) Ennek az ajánlásnak az intézkedései összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

⁽¹⁾ HL L 265., 1995.11.8., 17. o. A legutóbb a 2001/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel (HL L 234., 2001.9.1., 55. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 140., 2002.5.30., 10. o. A legutóbb a 2003/100/EK bizottsági irányelvvvel (HL L 285., 2003.11.1., 33. o.) módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 187., 2003.7.26., 11. o. A 2112/2003/EK rendelettel (HL L 317., 2003.12.2., 22. o.) módosított rendelet.

AJÁNLJA:

(1) Ajánlatos, hogy a tagállamok a 2005. év folyamán végrehajtsák a koordinált ellenőrzési programot azzal a céllal, hogy ellenőrizzék

a) a mycotoxinok takarmányokban előforduló koncentrációját (aflatoxin B₁, ochratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol és fumonizinek), feltüntetve az analitikai módszereket; a mintavételnek magában kell foglalnia a véletlenszerű és célirányos mintavételt; célirányos mintavétel esetén a mintának olyan anyagnak kell lennie, amelyben feltételezhető a mycotoxinok magasabb koncentrációja, például gabonamagvak, olajos magvak, olajos gyümölcsök, a belőlük előállított termékek és melléktermékek, valamint a hosszú időn át raktározott vagy nagy távolságon hajón szállított alapanyagok; az aflatoxin B₁ esetében különös figyelemmel kell lenni a nem tejelő teheneken kívüli tejelő állatoknak szánt összetett takarmányokra; az ellenőrzések eredményeit az I. mellékletben foglalt modell szerint kell rögzíteni;

b) az olyan állatgyógyászati nem kezelt előkeverékekben és összetett takarmányokban, amelyekben az állatgyógyászati készítmények jelenléte nem engedélyezett, gyakran előforduló antibiotikumok, kokcidiosztatikumok és/vagy hisztomonosztatikumok jelenlétét – függetlenül attól, hogy egyes állatfajok vagy -kategóriák számára azokat adalékanyagként engedélyezték-e vagy sem. Az ellenőrzéseknek az előkeverékekre és az összetett takarmányokra kell kiterjedniük, abban

az esetben, ha az illetékes hatóság véleménye szerint fokozottan fennáll a tilalom megszegésének valószínűsége; az ellenőrzések eredményeit az II. mellékletben foglalt modell szerint kell rögzíteni;

c) az állati eredetű takarmányok előállítására és felhasználására vonatkozó tilalom végrehajtását, megfelelően a III. mellékletben foglaltaknak;

d) a réz és cink nyomelemek szintjét a sertéseknek szánt összetett takarmányokban, a IV. mellékletben foglaltaknak megfelelően.

(2) Ajánlatos, hogy a tagállamok a koordinált ellenőrzési program eredményeit az (1) bekezdés értelmében az ellenőrzési tevékenységet bemutató éves jelentés külön fejezetében tegyék közzé, amelyet a 95/53/EK irányelv 22. cikke (2) bekezdése értelmében az egységesített jelentéstételi minta legújabb változata szerint legkésőbb 2006. április 1-jéig kell bemutatni.

Kelt Brüsszelben, 2005. március 2-án.

a Bizottság részéről

Markos KYPRIANOU

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

Egyes mycotoxinok takarmányokban előforduló koncentrációja (aflatoxin B₁, ochratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol, fumonizinek)

Valamennyi vizsgált minta egyedi eredményei; a jelentéstétel modellje az (1) bekezdés a) pontja szerint

Takarmány		Minta (véletlenszerű vagy célirányos)	Mycotoxinok típusa és koncentrációja (µg/kg 12%-os nedvességtartalmú takarmány vonatkozásában)				
Típus	Származási ország		Aflatoxin B ₁	Ochratoxin A	Zearalenon	Deoxynivalenol	Fumonizinek (*)

(*) A fumonizinek koncentrációja a B₁, B₂ és B₃ fumonizinek összegéből áll.

Az illetékes hatóságnak továbbá meg kell határoznia:

- az aflatoxin B₁ felső határértékének túllépése esetén foganatosított intézkedéseket,
- az alkalmazott analitikai módszereket,
- a kimutatási határokat.

II. MELLÉKLET

Egyes, takarmány-adalékanyagként nem engedélyezett állatgyógyászati készítmények jelenléte

Egyes antibiotikumok, kokcidiosztatikumok és egyéb állatgyógyászati készítmények előfordulhatnak adalékanyagként egyes állatfajtáknak és -kategóriáknak szánt előkeverékekben és összetett takarmányokban a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1831/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 10. cikkében meghatározott követelmények teljesítése esetén.

A nem engededett állatgyógyászati készítmények takarmányokban való előfordulása a tilalom megszegésének minősül.

Az ellenőrizendő állatgyógyászati készítményeket a következő listából kell kiválasztani:

1. Csak egyes állatfajokra és -kategóriákra engedélyezett, takarmány-adalékanyagként minősülő állatgyógyászati készítmények:

Avilamicin

Decokvinát

Diklazuril

Flavofoszfolipol

Halofuginon-hidrobromid

Lasalocid A-nátrium

Maduramicin-ammónium-alfa

Monensin-nátrium

Narasin

Narasin – Nicarbazin

Robenidin hidroklorid,

Salinomycin-nátrium

Semduramicin-nátrium

2. Takarmány-adalékanyagként már nem minősülő állatgyógyászati készítmények:

Amprólium

Amprólium/Etopabát

Arprinocid

Avoparcin

Carbadox

Dimetridazol

Dinitolmid

Ipronidazol

Metiklór-pindol

Metiklór-pindol/metil-benzokvát

Nicarbazin

Nifursol

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 29. o.

Olaquinox
 Ronidazol
 Spiramycin
 Tetracyclinek
 Tylosin foszfát
 Virginiamycin
 Cink-bacitracin
 egyéb antimikrobiális anyagok

3. Gyógyászati anyagok, amelyek sohasem minősültek takarmány-adalékanyagnak:

egyéb anyagok

Egyedi eredmények valamennyi, a határértéket túllépő mintára vonatkozóan; a jelentéstétel modellje az (1) bekezdés b) pontja szerint

Takarmány típusa (állatfajta és -kategória)	Kimutatott anyag	Kimutatott szint	A tilalom megszegésének oka ^(*)	Foganatosított intézkedés

^(*) Az illetékes hatóság által elvégzett ellenőrzés eredményeként a takarmányban kimutatott nem engedélyezett anyag jelenlétének oka.

Az illetékes hatóságnak továbbá meg kell határoznia:

- az összes tesztelt minta számát,
- a vizsgálatnak alávetett anyagok nevét,
- az alkalmazott analitikai módszereket,
- a kimutatási határokat.

III. MELLÉKLET

Az állati eredetű takarmányok előállítására és felhasználására vonatkozó tilalom

A 95/53/EK irányelv 3–13. cikke és 15. cikke sérelme nélkül a tagállamok 2005 folyamán koordinált ellenőrzési programot hajtanak végre annak megállapítására, hogy a tagállamok betartják-e az állati eredetű takarmányok előállítására és felhasználására vonatkozó tilalmat.

Különösen annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok az egyes állatok takarmányozásához feldolgozott állati eredetű fehérjék felhasználásának tilalmára vonatkozó, az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 22-i 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁾ foglaltakat hatékonyan alkalmazzák, a tagállamoknak célirányos ellenőrzésre épülő speciális ellenőrzési programot kell végrehajtaniuk. A 95/53/EK irányelv 4. cikkével összhangban az ellenőrzési programnak kockázat alapú stratégiára kell épülnie, amelynek ki kell terjednie a takarmánygyártás valamennyi fázisára, valamint az összes olyan létesítményre, ahol takarmányt állítanak elő, kezelnek és adminisztrálnak. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk olyan kritériumok meghatározására, amelyek kockázati tényezőkkel állhatnak összefüggésben. Minden egyes kritérium súlyozásának arányosnak kell lennie az adott kockázattal. A telephelyeken elvégzett ellenőrzések gyakoriságának és az ellenőrzött minták számának korrelálnia kell az egyes létesítményeknek adott súlyok összegével.

Az ellenőrzési program felállításakor az alábbi indikatív jellegű létesítményeket és kritériumokat kell figyelembe venni:

Létesítmények	Kritériumok	Súlyozás
Takarmányőrleő-malmok	Kérődző és nem kérődző állatok takarmányozására szánt, szabályozás révén engedélyezett, feldolgozott állati eredetű fehérjét tartalmazó összetett takarmányokat előállító takarmányőrleő-malmok A tilalmat korábban megszegő, illetve tilalom megszegésével gyanúsítható takarmányőrleő-malmok Takarmányőrleő-malmok, amelyek nagymértékben importálnak magas fehérjetartalmú takarmányokat, mint pl. halliszt, szójabab-őrlemény, kukoricaglutén őrlemény és fehérjekoncentrátumok. Takarmányőrleő-malmok, amelyek termelésében az összetett takarmányok nagy hányadot tesznek ki. Malmok, amelyeknél fennáll az üzemi termelési eljárásokból adódó kereszt-fertőződés veszélye (pl. silók használata, gyártósorok megfelelő elválasztásának ellenőrzése, az összetevők ellenőrzése, üzemi laboratóriumok, mintavételi eljárások)	
Határ-ellenőrzési pontok és közösségi beléptető helyek	Nagy/kismértékű takarmánybehozatal Magas fehérjetartalmú takarmányok	
Mezőgazdasági üzemek	Szabályozás révén engedélyezett állati eredetű feldolgozott fehérjét tartalmazó saját keveréket előállító mezőgazdasági üzemek Kérődző állatokat tartó mezőgazdasági üzemek (kérődző és nem kérődző állatoknak szánt takarmány keveredésének veszélye) Ömlesztett takarmányokat vásárló mezőgazdasági üzemek	
Forgalmazók	Magas fehérjetartalmú takarmányokat kínáló áruházak és azok közbelső tárolását szolgáló raktárak Forgalmazott ömlesztett takarmányok mennyisége Külföldön előállított összetett takarmányok forgalmazói	
Mobil keverők	Kérődző és nem kérődző állatoknak szánt takarmányokat előállító keverők Keverők, amelyek esetében korábban fennállt a tilalom megszegése, vagy annak gyanúja Magas fehérjetartalmú takarmányt előállító keverők Magas termelékenységű keverők Kiszolgált mezőgazdasági üzemek nagy száma, beleértve a kérődző állatokat tartó üzemeket is	
Szállítóeszköz	A feldolgozott állati eredetű fehérjék és takarmány szállítására használt járművek. Járművek, amelyeknél korábban fennállt a tilalom megszegése, vagy annak gyanúja	

⁽¹⁾ HL L 147., 2001.5.31., 1. o. A legutóbb a 214/2005/EK rendelettel (HL L 37., 2005.2.10., 9. o.) módosított rendelet.

Az említett indikatív létesítmények és kritériumok alternatívájaként a tagállamok számára lehetőség nyílik arra, hogy 2005. március 31-e előtt benyújtsák a Bizottságnak saját kockázatelemzésüket.

A mintavételnek olyan tételekre vagy folyamatokra kell vonatkoznia, amelyek esetében leginkább feltételezhető a tiltott fehérjékkel való keresztfertőződés (pl. a tiltott fehérjét tartalmazó takarmány szállítását követő első tétel, a gyártósoroknál fellépő műszaki problémák vagy a gyártósorokon végrehajtott változtatások, az ömlesztett takarmányok tárolására szolgáló bunkereken vagy silókon végrehajtott változtatások).

2005-ben a tagállamoknak a cukorrépa-pép és az importált takarmányok elemzésére kell összpontosítaniuk.

Tagállamonként évente legalább 10 ellenőrzésnek kell jutnia 100 000 tonna legyártott összetett takarmányra. Tagállamonként évente legalább 20 hivatalos mintavételnek kell jutnia 100 000 tonna legyártott összetett takarmányra. Az alternatív eljárások engedélyezéséig a minták elemzéséhez a takarmányok hatósági ellenőrzése során az állati eredetű alkotóelemek meghatározására szolgáló analitikai módszer meghatározásáról szóló, 2003. december 23-i 2003/126/EK bizottsági irányelvben⁽¹⁾ foglalt mikroszkopikus meghatározást és becslést kell alkalmazni. A takarmányban kimutatott bármilyen állati eredetű tiltott anyag jelenléte a takarmányozási tilalom megszegésének minősül.

Az ellenőrzési programok eredményéről a Bizottságot tájékoztatni kell, felhasználva az alábbi formanyomtatványokat.

Az állati eredetű takarmányok felhasználására vonatkozó tilalom betartására irányuló ellenőrzések összefoglalása (tiltott feldolgozott állati eredetű fehérjék takarmányozása)

A. Dokumentált ellenőrzések

Szakasz	A feldolgozott állati eredetű fehérje jelenlétét kimutató vizsgálatok száma	Nem laboratóriumi vizsgálat során feltárt szabálysértések száma, pl. dokumentumok ellenőrzése során
Importált takarmány-alapanyagok		
Takarmány-alapanyagok raktározása		
Takarmányőrleő-malmok		
Üzemi keverők/Mobil keverők		
Takarmányok kereskedelmi közvetítők		
Szállítóeszközök		
Nem kérődző állatokat tartó mezőgazdasági üzemek		
Kérődző állatokat tartó mezőgazdasági üzemek		
Egyéb:		

B. Takarmány-alapanyagokban és összetett takarmányokban előforduló feldolgozott állati eredetű fehérjék kimutatására irányuló mintavétel és vizsgálat

Létesítmények	A feldolgozott állati eredetű fehérjék kimutatására irányuló hivatalos vizsgálatnak alávetett minták száma		A határértékeket túllépő minták száma					
			Szárazföldi állatokból származó feldolgozott fehérje jelenléte			Halakból származó feldolgozott fehérje jelenléte		
	Takarmány-alapanyagok	Összetett takarmányok kérődzőknek szánt nem kérődzőknek szánt	Takarmány-alapanyagok	Összetett takarmányok kérődzőknek szánt nem kérődzőknek szánt	Takarmány-alapanyagok	Összetett takarmányok kérődzőknek szánt nem kérődzőknek szánt		
Behozatalkor								
Takarmányőrleő-malmok								
Közvetítők/ raktározás								
Szállítóeszközök								
Üzemi keverők/ Mobil keverők								
Mezőgazdasági üzemek								
Egyéb:								

⁽¹⁾ HL L 339., 2003.12.24., 78. o.

C. Kérődző állatoknak szánt takarmányokban előforduló tiltott feldolgozott állati eredetű fehérjét tartalmazó minták

	Mintavétel hónapja	A szennyeződés típusa, foka és eredete	Foganatosított szankciók (vagy egyéb intézkedések)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

IV. MELLÉKLET

Valamennyi (határértékeken belüli és azokat túllépő), réz és cink kimutatására irányuló minta egyedi eredményei sertéseknek szánt összetett takarmányokban

Az összetett takarmány típusa (állatkategória szerint)	Nyomelemek (réz vagy cink)	Kimutatott szint (mg/kg teljes értékű takarmányban)	A határérték túllépésének oka ^(e)	Foganatosított intézkedés

^(e) Az illetékes hatóság által elvégzett vizsgálat eredményeképpen.